

เทศน์เช้า วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรมะเนาะ สังฆธรรม ฟังสังฆธรรมเพราะสิ่งมีชีวิต สิ่งมีชีวิต ฝนตก ฝนมันตก มันได้น้ำ มันได้อาหารของมัน ปกคลุมไป รมรื่นไปหมดเลย สิ่งมีชีวิต สิ่งมีชีวิตมันแสวงหา มันแสวงหา มันต้องแสวงหาเพื่อดำรงชีวิตของเขา

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเรามันเป็นสิ่งมีชีวิต มันเป็นสิ่งมีชีวิต มันมีคุณค่า ถ้ามีคุณค่า ขึ้นมา เวลาเกิดมาแล้ว เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดมา เกิดมาครอบครัวยุคที่ฝรั่งพร้อม เกิดมาเด็กก็มีความสุขมีความสุขสบาย เกิดมาทุกข์จนเจ็บใจ มันก็ประสาเด็ก เด็กมันไม่รู้เรื่องหรอก ประสาเด็ก แต่มันอยู่ที่การฝึกฝน ถ้าเด็กมันฝึกฝนดีนะ คนเราไม่ใช่ดีเพราะว่าการเกิด แต่ดีเพราะการกระทำ

ถ้ามันดี มันทำดีของมันนะ มันเป็นคนดีของเขา ถ้าความดีของเขา สิ่งนี้เราจะฝึกฝนของเรา มันดีเพราะการฝึกฝนไง ถ้าเราฝึกฝนขึ้นไป สิ่งใดมันก็ตั้งงามไปทั้งนั้นนะ เราต้องการให้ลูกเรามีความสุขๆ ใจใหม่ ถ้ามีความสุข ความสุขมันสุขจากไหนล่ะ สุขจากความดีงามในใจของเขา ถ้าจิตใจเขาดีงาม ไปโรงเรียนของเขา เขานึกถึงเพื่อนของเขา เขาดูแลเพื่อนของเขา เขามีน้ำใจต่อเพื่อนของเขา อันนั้นเป็นคุณงามความดีของเขา คุณงามความดีของเขา มันอยู่ที่การฝึกฝนของเราไง ถ้าอยู่ที่การฝึกฝนของเรา เราดูแลของเรา เยาวชนของเรา เราให้จิตใจของเขาเป็นคนที่ดีงาม ถ้าเป็นคนที่ดีงาม

ถ้าสังคม สังคมเกิดจากใคร สังคมเกิดจากมนุษย์รวมตัวกัน ถ้ามนุษย์รวมตัวกัน มนุษย์เป็นสิ่งที่ดี มนุษย์มันก็เป็นประโยชน์กับสังคมนั้น ถ้าสังคมนั้นมันดีขึ้นมา คนเราเห็นภัยในวัฏสงสาร เกิดมาเป็นฆราวาส เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราต้องดิ้นรนเพื่อดำรงชีวิตของเรา เห็นภัยในวัฏสงสาร เสียดสละความเป็นฆราวาสใจใหม่ ฆราวาสถือศีล ๘ ถ้าศีล ๘ นะ เวลาเรามาบวชเป็นพระ ถ้าบวชเป็นพระ บวชเป็นพระเพื่ออะไร บวชเป็นพระเพื่อเป็นนักรบ รบกับอะไร รบกับกิเลสในใจของตน ถ้าวรกับกิเลสในใจของตน

สิ่งที่รบกับกิเลสในใจของตน เราเสียสละแล้ว สถานะที่ความเป็นฆราวาส มนุษย์ สิทธิ เสรีภาพนั้นเราไม่พูดถึงมัน เพราะเราเสียสละมาแล้ว เราเสียสละมาเป็นนักรบ รบกับกิเลสของ ตน ถ้าวรบกับกิเลสของตน ต้องตื่นตัวตลอดเวลา สังเกตได้ ครูบาอาจารย์องค์ไหนที่ท่านมี คุณธรรมของท่าน ท่านจะเป็นคนตรง เป็นคนที่มีสัตย์ เป็นคนที่ทำจริง คนจริงเท่านั้นจะเข้ากับ ความจริง ถ้าความจริงอันนั้น ถ้าความจริงอย่างนั้นแล้ว ถ้าเราฝึกหัดของเรา มันต้องเป็นคนจริง

ถ้าไม่จริง ผัดวันประกันพรุ่ง อ้างเล่ห์ไปเรื่อย อย่างโน้น อย่างนั้นๆ พออ้างเล่ห์ไปเรื่อย มันไม่ประสบความสำเร็จหรอก แต่ถ้ามันเป็นคนจริง ถ้าคนจริง คุณสิ เวลาครูบาอาจารย์ของเรา ท่านประพฤติปฏิบัติมา สมัยพุทธกาลนะ เวลาเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าเป็นผู้พยากรณ์ท่านนั้น แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนตั้งเอดทักคะ พระ อรหันต์มีความรู้แตกต่างกันไป มีอำนาจวาสนาแตกต่างกันไป แต่ความสำคัญ สำคัญตรงที่เป็น พระอรหันต์ เป็นพระอรหันต์เพราะเหตุใด

เป็นพระอรหันต์ คุณสิ เวลาพระอรหันต์เขาต่างคนต่างแสดงว่าทุกคน จริตนิสัยของคน ความถนัดของตนเป็นความดี ไปเถียงกันไม่จบไม่สิ้น ลงกันไม่ได้ ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าอัสวักขยญาณ ญาณหยั่งรู้ในความ เป็นพระอรหันต์ มรรคอันนั้นนะ มรรคที่จะทำให้เป็นพระอรหันต์อันนั้นนะสำคัญที่สุด เพราะว่าอันนั้นมันสิ้นกิเลสไป

คนจะดีจะชั่วก็แล้วแต่ มันมีกิเลสค้นหาความทะยานอยากบีบคั้นทั้งนั้นนะ มันมีความ ทุกข์บีบคั้นในหัวใจ ว่าคนดีๆ...ดีมันก็ดีโลกๆ ถ้ามันดีโลกๆ มันเรื่องของโลก ถ้าเรื่องของโลก คุณ สิ คนที่เราเห็นว่าคนนั้นเป็นคุณงามความดีๆ แต่ถามว่าเขามีความสุขขนาดไหน ในใจของเขาที่มีความ ทุกข์บีบคั้นทั้งนั้น คนชั่ว คนชั่วก็ติดคุก คนชั่วก็โทษประหาร มันบีบคั้นทั้งนั้นนะ มันบีบ คั้นทั้งนั้น นั่นเป็นเรื่องของโลก

เราบวชมาแล้ว บวชมา เสียสละมาแล้ว บวชมาเป็นพระ ถ้าวบชเป็นพระ เราเป็นฆราวาส เรามาวัดมาวามาเพื่อประพฤติปฏิบัติ การประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นั่นนะการประพฤติปฏิบัติ เวลา ว่าพระอรหันต์เถียงกันๆ อัสวักขยญาณในใจของเขาประเสริฐที่สุด ที่เรามา เรามาแสวงหาสิ่งนี้ แสวงหาสิ่งนี้ เราจะเริ่มต้นด้วยอะไร เริ่มต้นด้วยสิ่งที่เป็นสัพปาเยะ สถานที่มันสงบระงับ สิ่งที่เป็นสัพปาเยะ ภายนอกเป็นสัพปาเยะ ในหัวใจเป็นสัพปาเยะ

ถ้าสัปปายะ ๔ หมู่คณะเป็นสัปปายะ มันพร้อมกันใจ มันพร้อมกันกระทำร่วมกัน ร่วมกัน เพราะอะไร เพราะมันไปในทิศทางเดียวกัน มันไม่ขัดไม่แย้งกัน ทัศนคติเสมอกัน ความเห็นเสมอกัน อยู่กันมีความร่มเย็นเป็นสุขนะ ทัศนคติแตกต่างกัน แล้ววัดแล้วว่ามันเป็น เวลาทางโลก ประชาธิปไตย ดอกไม้หลากสีมันจะสวยงาม ดอกไม้หลากสี

ดอกไม้หลากสีมันก็อยู่ในแจกันอันนั้นมันถึงจะสวยงาม นี่ก็เหมือนกัน ความคิด ความเห็นแตกต่างกันมาทั้งนั้นนะ ความรู้ความเห็นของคนไม่เหมือนกันทั้งนั้นนะ แต่มันก็ข้อวัตรปฏิบัติอันนั้น กติกาอันนี้อันเดียวกันใจ ถ้ากติกาอันเดียวกัน มันต้องอยู่ในกติกาเดียวกัน ถ้าอยู่กติกาเดียวกัน นี่มันข้อวัตรนะ นี่มันเหมือนกับกฎ กฎมันก็คือระเบียบเท่านั้นเอง ยังไม่ได้ปฏิบัติอะไรเลย แล้วก็มาทำลายกฎกัน ทำลายกฎกัน ยื้อกันไปยื้อกันมา อันนี้ดีกว่าอันนี้ เถียงกันอยู่ที่กฎ มันไม่เข้าถึงศีล สมาธิ ปัญญาเลย

กฎก็คือกฎ คนที่สุขุมรอบคอบ เขาก็ไปอยู่ในที่สงบสงัดขณะนั้น เวลาพระปฏิบัติเข้าป่า เข้าเขาไปแล้วไปอยู่ที่สัตว์ร้าย ไปอยู่ในที่แรงๆ เขาไปเพื่ออะไรล่ะ เพราะเขาชอบที่อย่างนั้น คนที่เขานุ่มนวลของเขา เขาไปอยู่ในที่สงบสงัดก็พอ คนที่เขามีความวิตกกังวลขึ้นมา เขาก็ไปอยู่ในป่าช้า ก็แสวงหาสิ่งนั้น แสวงหาสิ่งนั้นเพราะมันชอบสิ่งนั้นๆ ชอบสิ่งนั้นเพื่อไม่ให้กิเลสมันฟู

ถ้าปฏิบัติจริง อยู่ที่ไหนก็ต้องปฏิบัติได้สิ

อยู่ที่ไหนก็ปฏิบัติได้ แต่ปฏิบัติพอเป็นพิธีไป ปฏิบัติพอเป็นรูปแบบไป แต่หัวใจมันเป็นจริงหรือเปล่า ถ้าหัวใจที่เป็นจริง จิตแก่จิต มันต้องทนกันนะ ถ้ามันทนกัน เราตั้งใจของเราจะให้มันทนกิเลสของเรา สิ่งใดที่มันชอบ หักทิ้ง

เวลาหลวงตาท่านเล่าให้ฟังว่าหลวงปู่เหล่าๆ อยู่ที่บ้านผือด้วยกัน ถือชุดงควัตรด้วยกัน มันขาดแคลน อยู่บ้านนอกคอกนามันไม่ได้ตั้งใจหรอก สิ่งที่ได้มา อะไรที่มันชอบใจ จับปาทิ้ง จับปาทิ้ง

เขาใส่บาตรมา สัมมาอาชีวะ แต่พอมันชอบ เวลามันคืนเคย มันชอบ คนอยู่ในวัฒนธรรมใดเขาก็ชอบอาหารในวัฒนธรรมของเขา สิ่งใดเราเคยอยู่เคยกินอย่างไร เขาใส่บาตรมา กิเลสมันชอบ พอกิเลสมันชอบ ความรู้สึกนะ จับอาหารนั้นปาเข้าป่า ทั่วๆ ที่มันอดมันอยากอยู่แล้ว นี่จิตแก่จิต เพราะอะไร

อาหารก็คืออาหาร ความชอบ ความชอบ กิเลสค้นหาความทะยานอยากมันล้นฝั่ง นี่
บิณฑบาตอยู่ ยังไม่ถึงวัดเลย ยังไม่ได้จัดบาตรเลย กิเลสมันชอบก่อนแล้ว ถ้าชอบก่อนแล้วจับปา
เข้าป่า นี่แก้ไขๆ เขาแก้ไขกันอย่างนั้น นี่พูดถึงเวลาแก้ไขอย่างนั้น

สิ่งที่แก้ไขในหัวใจของตน ถ้าหัวใจของตน คนดี คุณเล็กน้อยเราก็ฝึกหัดมันมา ฝึกหัด
ให้มันเติบโตขึ้นมาด้วยมารยาทสังคมของเขา เราจะฝึกจิตของเรา ที่มันฟุ้งมันซ่าน ที่มันทุกข์มัน
ยากอยู่ที่นี่ ที่มันทุกข์มันยากนะ เรื่องของโลกมันเป็นเรื่องของโลก เอาโลกเข้ามาในวัดมันก็เป็น
เรื่องของโลก แต่เข้ามาในวัดบ๊ีบ วัดก็ต้องมีข้อวัตรปฏิบัติ วัดมันวัตร มันไม่ใช่วัดทั่วไป ถ้าวัด
มันมีข้อวัตรของมันเพื่อตัดแปลงหัวใจของตน ถ้าตัดแปลงหัวใจของตน เดียวจะเข้าพรรษา พอ
เข้าพรรษาแล้วพระจะอธิษฐานรูดงค์เข้าไปอีก ศีลในศีล รูดงค์ ๑๓ ใครไม่ทำก็ไม่เป็นอาบัติ แต่
เราจะตั้งสัจจะว่าเราจะทำอะไรให้มันมากขึ้นไปๆ เพราะมันต้องมีการเปลี่ยนแปลงไง

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง มันเปลี่ยนแปลงของมัน มันวิวัฒนาการของมัน แต่ถ้าเรามี
สติมีปัญญาของเราขึ้นมา จิตมันสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็น
จริง พิจารณาของมันไปแล้วถ้ามันเป็นไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์ะ ไตรลักษณ์ะมันเป็น มันเป็น
อย่างไร มันเป็นในหัวใจอย่างไร

เรารู้ สิ่งใดในโลกนี้มันไม่แน่นอนทั้งนั้น มันเป็นอนิจจัง มันเปลี่ยนแปลงไปทั้งนั้น
แม้แต่ชีวิตของเรา แต่ชีวิตของเรา เราก็ยังอยู่ของเรา เราก็ยังประมาทในชีวิตของเราว่าเรายังอยู่อีก
ยาวไกลๆ

หายใจเข้าไม่หายใจออกก็ตายแล้ว เวลาตายไปแล้วก็เสียตายโอกาส เพราะตายไปแล้วมัน
จะพบสถานะสิ่งใด เสียตายโอกาส แต่ถ้ายังมีชีวิตอยู่ เราก็ทำของเรา ทำคุณงามความดีของเรา มี
ความดีเล็กน้อยขนาดไหน สะสมของเรามากขึ้นๆ ของเราขึ้นไป ถ้าทำความดีของเราขึ้นไปนะ
เวลาจิตถ้ามันสมดุลของมัน เวลามันเป็นของมันนะ เขาเรียกว่าเวลาสั้มหล่น เวลาสั้มหล่น จิต
นิสัยของมัน มันเป็นของมัน เวลาธรรมมันเกิดๆ มันมหัศจรรย์นะ เวลามันทุกข์มันยาก มันบีบ
คั้นหัวใจเรา มันบีบคั้นหัวใจเรา กิเลสค้นหาความทะยานอยากมันสร้างเหตุสร้างผลมาบีบคั้น
หัวใจ ขอมจ้านกับมันทั้งนั้นนะ

แต่เราตริกในธรรมๆ ใ้ปัญญาแยกแยะของมันไป เวลามันเกิดธรรมสังเวช มันเกิดธรรมสังเวช ธรรมมันเกิด โอ้โฮ! มันขนพองสยองเกล้า การขนพองสยองเกล้านี้ธรรมมันเกิดๆ มันยังไม่เป็นมรรค ไม่เป็นมรรคตรงไหน ไม่เป็นมรรคเพราะจิตยังไม่สงบระงับเข้ามา

ศีล สมาธิ ปัญญา ศีลคือความปกติของใจ สมาธิคือจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นแล้วถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิตตามความเป็นจริง เวลามันวิปัสสนาไป เราเป็นคนบริหารจัดการ เวลาครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติมา เวลาปัญญามันเกิด ปัญญามันเกิด มรรคมันเกิด ที่ปัญญามันหมุนไป หมุนๆ ในหัวใจ ท่านทำของท่านอย่างไร ถ้าอย่างนั้นถึงเรียกว่าเป็นอริยสัจ นั่นนะมันถึงจะเป็นมรรค เป็นมรรคเพราะอะไร เป็นมรรคเพราะมันมีครบของมัน มีศีล มีสมาธิ มีปัญญาในหัวใจของเราใช่ไหม

แต่นี้มันเป็นโลก เป็นโลกเพราะอะไร เป็นโลกเพราะเราคิดโดยสามัญสำนึกของเรานี้ไง เราตริกในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เวลามันพิจารณาไป ธรรมสังเวช มันสังเวชไป เพราะมันเห็นเหตุเห็นผลมันก็สังเวช พอสังเวชขึ้นมามันก็สะท้อนหัวใจ พอสะท้อนหัวใจมันก็แปลกประหลาด มันแปลกประหลาดใหญ่เลย นี่ไง มันเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ เขาเรียกโลกียะ โลกียะคือเรื่องโลก โลกคือเกิดจากสัญชาตญาณของเรา

แต่ถ้าเป็นธรรมละ ธรรมมันเหนือโลก เหนือโลกอย่างไรละ พอเหนือโลก อวดอุตตริมนุสสธรรม ธรรมที่ไม่มีในตน ตั้งแต่สมาบัติ จิตสงบมันเป็นสมาบัติใหม่ ศีล สมาธิ ปัญญา สมาธิมันเป็นอะไร แล้วสมาธิเป็นอะไร เป็นสมาธิแล้ว ถ้าสมาธิจริงๆ นะ มันพูดเปรียบเทียบออกมาไม่เป็นหรอก มันได้แต่อึ้ง แต่ไอ้ที่โม่ๆ กันอยู่นี้มันสัญญาอารมณืทั้งนั้นนะ มันเป็นเรื่องโลกๆ มันเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นมันถึงพูดกันได้ไง เพราะเป็นภาษาสมมุติ แต่เป็นความจริงขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วถ้าศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเกิดสมาธิอย่างนั้น แล้วเกิดปัญญาอย่างนั้นขึ้นมา นี่ไง อวดอุตตริมนุสสธรรม ธรรมเหนือโลก นี่พูดถึงว่าเป็นวินัย เป็นศาสดาของเราที่บังคับไว้ให้สาวกสาวกจะเป็นผู้ที่ยึดนี้เป็นหลักเป็นเกณฑ์

ฉะนั้น เวลาที่มันเกิดขึ้นมา คำว่า “ธรรมเหนือโลกๆ” มันเหนือโลกเหนือสงสาร มันเป็นสิ่งจะเป็นความจริง นี่ไง ที่เราค้นคว้าเราค้นคว้ากันอยู่นี้ ที่เรามาฝึกหัด เราฝึกหัดคัดแปลงของเรา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา เราจะเป็นจริงขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวักขยญาณสำคัญ

ที่สุด มรรคอันนี้สำคัญที่สุด เราฝึกหัดศีล สมาธิ ปัญญา เกิดปัญญาๆ ปัญญาที่เกิดจากการ
ประพฤติปฏิบัติสำคัญที่สุด

แล้วสำคัญๆ สำคัญแค่ไหน

สำคัญที่ทำให้ไม่ต้องเกิด ไม่ต้องแก่ ไม่ต้องเจ็บ ไม่ต้องตาย มันสำคัญแค่ไหน

ถ้าเป็นความเห็นของเรา ไอนุ่นก็สำคัญ ไอนี้ก็สำคัญ สำคัญขึ้นมาแล้วมันก็พลัดพราก
ทั้งนั้นนะ สำคัญขึ้นมาแล้วอะไรเป็นของเราบ้าง แต่เวลาปัญญาอันนั้นมันถอดมันถอนขึ้นไป มัน
ถอดอวิชชาไปแล้ว ที่มันสำคัญ มันสำคัญเพราะมันจะไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายอีกแล้ว แล้ว
ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายแล้วมันมีอะไรของมันในหัวใจ มันรู้ได้อย่างไรว่าไม่เกิด ไม่แก่ ไม่
เจ็บ ไม่ตาย มันรู้ของมันเพราะว่ามันสำรอกมันคายของมันไป มันไม่มีสิ่งใดที่เคลื่อนที่ในหัวใจ
มันไม่มีสิ่งใดที่จะเอาธาตุนี้เคลื่อนไหวไปไหน มันเคลื่อนไหวไม่ไปไหนไปไหน มันไม่มีมือคิด ไม่มี
อนาคต ไม่มีที่ไปไหนอีกแล้ว แล้วมันจะไปไหน ถ้าไม่ไปไหนแล้วมันเป็นอย่างไร

มันก็เป็นสังขารในใจอันนั้นไป มันถึงไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ
ไม่ตาย มันละเอียดลึกลับซึ่ง คำว่า “ละเอียดลึกลับซึ่ง” นะ เวลาพระปฏิบัติมา พระบวชมาก็พยายาม
ออกธุดงค์ ออกคันคว่ำ ออกหาสังขารในใจของตน เวลาออกธุดงค์ไป ธุดงค์ไปทั่วประเทศ
ธุดงค์ไปในป่าในเขา ก็เพื่อคันคว่ำหาใจของตน ได้ใจของตนขึ้นมาแล้วเป็นสมถกรรมฐาน ฐาน
ที่ตั้งแห่งการงาน เวลาเกิดงานวิปัสสนาขึ้นมาในหัวใจขึ้นมา มันเกิดความมหัศจรรย์ในใจของเรา
ขึ้นมา

เวลาเราทำงาน หัวปั่นเลยนะ เวลาทำงาน ยุ่งไปหมดเลย หัวปั่นเลย งานเสร็จ ไม่เสร็จ
หัวปั่น นั่นเป็นงานเรื่องโลกๆ ใจ แต่ถ้าเป็นงานวิปัสสนาในใจ วิปัสสนาการรู้แจ้ง ปัญญาที่รู้แจ้ง
ที่ถอดถอนในใจ ปัญญาที่ถอดถอนในใจ แล้วครูบาอาจารย์ของเราถ้าเป็นธรรมๆ ท่านจะเอื้อเพื่อ
เอื้อเพื่อเอื้อเพื่อให้แก่เปิดทางให้

ในวงสังคมใดก็แล้วแต่ ในวงการพระก็เหมือนกัน เวลาพระปฏิบัติขึ้นมา พระที่เขาไม่
ปฏิบัติ “เออ! รีบๆ ปฏิบัติเข้า จะได้เป็นพระอรหันต์ จะได้ไปนิพพาน” มันแซวไปเรื่อย มันพูด

แต่ถ้ามีสำนักปฏิบัติที่มีครูบาอาจารย์ท่านเปิด ท่านถากท่านถางทางให้ ท่านเปิดทางไว้
ให้ ทำเต็มที่เลย ถ้าใครมันถากมันถาง ใครมันติมันเตียน ไอ้พวกหมาบ้า ตบปากมันเลย ไล่มัน

ออกไป เพราะที่นี้มันที่ปฏิบัติ ไม่ใช่ที่แสดงกิเลส ไม่ใช่ที่ให้กิเลสมันฟูขึ้นมา มันเป็นสถานที่ปฏิบัติ นี่ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงใจ ท่านเปิดทางให้ ท่านพยายามปกป้องให้ แล้วท่านยังทำเป็นแบบอย่างอีกนะ ยังทำเป็นแบบอย่าง ยังคอยชี้ทางให้

สำนักปฏิบัติ ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงๆ เป็นอย่างนั้น เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเกิดจากอะไร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านเกิดในวันวิสาขบูชา ตั้งแต่ปฐมยาม ตั้งแต่มัชฌิมยาม ตั้งแต่ยามสุดท้าย มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร แล้วท่านเกิดที่ไหน ท่านเกิดในป่าในเขาของท่าน ความสงบสงัดของท่าน นี่เวลามันเป็นจริงขึ้นมา เป็นจริงขึ้นมาในหัวใจ มันเกิดมรรคขึ้นมาในหัวใจ

เวลาท่านตรัสรู้แล้ว “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ”

จะสอนแล้วก็กระดานดำ ใจ คอมพิวเตอร์ ใจ เปิดจอเลย แล้วก็ชี้ใหญ่เลย นี่เขาก็เรียนกัน ปริญญาเขาเรียนกันอย่างนี้ เรียนอย่างนี้มันเรียนปริญญา มันมีความสำคัญไหม สำคัญว่าถ้ามีการศึกษา มีการเล่าเรียนอย่างนี้ ศาสนายังมีร่องมีรอยอยู่ นี่คือร่องรอย นี่คือแผ่นที่เครื่องดำเนิน แต่เวลาศึกษาแล้วได้ปฏิบัติใหม่ ได้ลงไปค้นในพื้นที่นั้นใหม่ แล้วพื้นที่นั้น พื้นที่ของตนหาเจอหรือไม่ สิ่งที่เป็นแผ่นที่ๆ แผ่นที่มันก็เป็นกิริยาที่แสดงออกมาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นธรรมชาติในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นคนออกแบบให้เรา มา แล้วใจดวงหนึ่งดูใจดวงหนึ่ง ใจมันก็เหมือนดวงใจทั้งนั้นนะ

ทีนี้ถ้าดวงใจของเรา เราก็จะแสวงหาพื้นที่ในหัวใจของเรา ศึกษาแผนที่นั้นมาแล้วเราค้นคว้าหาพื้นที่ของตนให้เจอ ศึกษาจบแล้วทำสมาธิไม่เป็น ศึกษาจบแล้วภาวนาไม่เป็น หาพื้นที่ของตนไม่เจอ เจอแต่พื้นที่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศนาว่าการธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วบอกมันเป็นอย่างไร

ก็ตำราว่าไว้อย่างนั้น ก็ธรรมะว่าไว้อย่างนั้น ตัวเองไม่รู้ เพราะหาพื้นที่ของตนไม่เจอ

เวลาหาพื้นที่ของตนเจอ แปลกอีก “นี่คืออะไร นี่คืออะไร” things ที่เป็นแผนที่ของตนนะ แต่ถ้าเป็นเรื่องโลกๆ นะ เป็นจินตนาการ มันอธิบายได้หมดเลย พอเจอของตนมันอธิบายไม่ถูก แล้วจะวิปัสสนามันยิ่งไปไม่รู้เรื่องเลย นี่ถ้าไม่ปฏิบัติจะไม่รู้เรื่องสิ่งใดๆ เลย

แต่ถ้าปฏิบัติแล้วมันชัดเจน เพราะว่าศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ดวงใจ ดวงใจที่ปฏิบัติไม่ได้ขึ้นมามันจะไม่มีเหตุมีผลขึ้นมา คนที่ไม่มีเหตุมีผล คนที่ทำไม่เป็น คนที่ไม่เคยเจอมันจะรู้ได้อย่างไร รู้ไม่ได้ ฟังอย่างไร จำอย่างไรก็รู้ไม่ได้ แต่ถ้าเป็นความจริงแล้วมันเป็น สัจจะในหัวใจดวงนั้น จะพลิกฟ้าคว่ำดินอย่างไรมันก็รู้ มันถึงเป็นอกุปปิธรรมใจ

เวลาเราบอกสรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจังนะ สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายต้อง เป็นอนัตตา ความเป็นอนัตตาเป็นสังขธรรม เป็นกิริยา เป็นวิธีการ เป็นการกระทำที่จิตมันจะเข้าไป แต่พอผลมันจบแล้วมันเป็นอกุปปิธรรม มันไม่กลับมาเป็นอนัตตาอีกแล้ว มันไม่กลับมาเป็น อนิจจังอีกแล้ว ในเมื่อมันไม่มีการไปและไม่มีการมา มันไม่มีเหตุ ไม่มีสิ่งใดที่จะชักนำมันไป มันสิ้นสุดแล้ว มันจะเป็นอนัตตาได้อย่างไร มันไม่เป็นอนัตตาหรอก แต่มันไม่เป็นอย่างไรละ ไม่เป็นอนัตตา มันไม่เป็นอย่างไร

ถ้าไม่เป็นอนัตตา มันก็เป็นอัตตาใจใหม่ อัตตา มันก็เป็นอาตมันใจใหม่ อาตมันก็เป็น อินฺดูเง เป็นพราหมณ์ใจ ไม่ใช่พุทธ ถ้าเป็นอาตมันก็เป็นพราหมณ์ ถ้าเป็นอนัตตา อนัตตามันก็ ไม่มีตัวตน แล้วธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นิพพานมันเป็นอย่างไร สิ่งของมัน เป็นธรรมๆ มันเป็นอย่างไรร

มันเป็นอย่างไรก็ดีแล้วแต่ เราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ถ้าใครรู้แจ้งแล้วมันเป็นปัจเจกตั้ง เป็น สันติภูริโก สันติภูริโกคือมันมีอยู่จริง สัจจะความจริง แล้วได้จับต้องจริง เป็นจริงๆ ในใจดวง นั้น เอวัง